

Az erdélyi magyar tannyelvű Waldorf iskolák története megalakulásuk sorrendjében (2)

„Semmi sem állja útját annak az eszmének, melynek eljött az ideje.”
Victor Hugo

A sepsiszentgyörgyi Waldorf Iskola története

Az 1994-es indulás

Sepsiszentgyörgyön a Waldorf-iskola megálmodója Ferencz Réka újságíró, három kisgyerek anyukája volt. Amikor 2020 januárjában megkértem, hogy meséljen a kezdetekről, szívesen vállalta a beszélgetést. Az alábbi rész a Ferencz Rékával való beszélgetés és a saját visszaemlékezésem alapján született.

Réka elutasítja az iskolaindítói titulust. Szerepét csak abban látja, hogy akkor, a politikai fordulat után kevéssel, 1994-ben lépett. Egyszerű az ok: iskolába készülő gyerekei voltak, akiknek valami mást szeretett volna nyújtani, mint amit akkor a hagyományos iskola adni tudott. Olyan iskolát álmodott, amelyik a világot a maga sokszínűségében mutatja meg, amelyik élő, hasznos tudás birtokába juttatja majd az oda járókat. Éppen 25 éve annak, hogy én elköteleztem magam, felvállaltam a sepsiszentgyörgyi magyar Waldorf osztály elindítását (a Mihály Vitéz Líceumban a román Waldorf osztályosok, Onofrei Olga diákjai ekkor már harmadikosok voltak).

Én, aki akkoriban Zabolán tanítottam matematikát. 1992-ben két újságcikkre lettem figyelmes, mindkettő Ferencz Réka tollából származott. Egyik a brassói Waldorf-szimpoziumot hirdette, a másik egy nemezkészítő tábor hírért hozta, a részvétel nagy lehetőségét villantotta fel. Az első cikk szövege nagy hatással volt rám, aki hatéves tanári múltamban már számos területen foglalkoztattam a diákjaimat (néptáncsoportot működtettem, hegyi és biciklitúrákat szerveztem, a katedrám kiegészítéseként kapott kézi-munkaórákon újszerű dolgokat tanítottam).

Ezeken az extra tevékenységeken a gyerekekkel közösen megélt öröm nagyobb volt annál, amit a matekkatedrán naponta megéltem. A cikkből egy olyan iskola lehetőségét láttam meg, amely épp azt kínálja fel, amit én már teszek tulajdonképpen. Bejelentkeztem hát a szimpóziumra. A nemeztáborban nem tudtam részt venni, de egy napra átbicikliztem Kovásznáról Csernátonba, hogy ízelítőt kapjak legalább. Bekapcsolódtam a munkálatokba, szívesen fogadtak. Összeszokott csapat dolgozott a nemezmunkákon. Akkor ismertem meg Dan Juditot, aki a kolozsvári csapatával képezte a tábor magját.

Amikor a szimpózium első napján viszontláttam a csernátони nemezelőket, megéreztem, hogy találkozásunk egy hosszabb útnak a kezdetét jelenti. A szálakat 1993-ban kötöttük össze, amikor megjelentem Sepsiszentgyörgyön (ugyancsak újsághirdetésre) az első iskolanépszerűsítő találkozón, ahol Dan Judit előadói minőségben, Ferencz Réka pedig a gyereke számára iskolát szervező szülő szerepében volt jelen. Judit mutatott be egymásnak, és már ketten voltunk, szülő és tanár, akik akartuk az iskolát. A szimpózium után jelentkeztem a bukaresti tanárképzőre. Felvettek, tartalmas évet töltöttem Bukarestben, nagyon készültem az osztálytanítóságra. Eközben Ferencz Réka szervezte az osztályt. Megtudta az indulás feltételeit (15 gyereket kellett akkoriban összegyűjteni), befogadó iskolát kellett keresni, tanfelügyelői engedélyeket kérni. Óvodáról-óvodára járt. Bekérkezett nagycsoportosok szülői értekezletére, ott mesélt a Waldorf-pedagógiáról. „Látszott, hogy sokan vannak, akik szeretnék, de nem merik megtenni – mesélte. Az ismerőseimhez fordultam, a barátaimhoz, akiknek iskolába induló gyerekeik voltak. Arra gondoltam, hogy ha egy ember, akivel kölcsönösen ismerjük egymást, látja, hogy én a saját gyermekemet odakínálom a Waldorfnak, ő is megteszi talán.” Eredményes politika volt: harminc gyerek került fel az indulási engedélyt kérő listára: barátok, rokonok, ismerősök és egyszerűen a hirdetésre érkező emberek is voltak azon a listán.

Az iskola is hamarosan megkerült. A Váradi József Általános Iskola fogadott be minket, melynek Demeter Miklós személyében nagyon nyitott igazgatója volt. Harcolt értünk foggal-körömmel, szeretett is minket. Végigkísért utunkon a VIII. osztályig. Minden ünnepélyünkön, előadásunkon részt vett, táborainkban meglátogatott. Teljes szabadságot adott, bizalmát élveztuk mindvégig. Könnyű életünk volt a Váradi iskolában. A

kollégák kissé csodabogaraknak tartottak, kételkedve figyelték munkánkat, de elfogadtak. Matematikából éreztem meg először, hogy nem tesz jót, ha elakadásomban tankönyvhöz fordulok. Az alaposan kidolgozott, hagyományos és ismerős tanterv biztonsága, rutinja hamar beszippantott. Félttem, hogy elkanyarodom a helyes úttól. Az évek folyamán rájöttem, hogy csak a megküzdött, kiizzadt saját út vezetett előre.

Mindenki azt hitte, hogy a Waldorf-pedagógia nagykönyvében minden meg van írva. Csak menni kell az úton előre. A valóság pedig az, hogy a Waldorf-tanterv csak a körvonalakat, a keretet adta. Tartalommal nekünk, pedagógusoknak kellett feltöltenünk. Ezzel együtt nagy szabadságot kaptunk, óriásit. Sokszor elakadtam, ilyenkor szaladtam Kolozsvárra kérdéseimmel, kételyeimmel. A zene, a kottaolvasás nehezen ment nekem. Hiába furulyáztam le kottából egy-egy gyerekdalt, ha a ritmusát nem tettem hozzá helyesen, az eredmény siralmas lett. Kolozsváron mindig megnyugtattak és „feltarisznyáltak” alaposan. Több énekkel a fülemben vonatoztam hazafelé, és dúdoltam őket, hogy el ne felejtsem hazáig, vihessem az énekes pacstírnak az új dalt.

Gyönyörű osztály verődött össze. Egytől-egyig nyitott, érdeklődő, kellő huncutsággal beoltott társaság volt. Szívták magukba, amit tanítottam. Nagyon szép családokból érkeztek a gyerekek. Abból, ahogyan viselkedtek, beszéltek, viszonyultak egymáshoz, simítottak el egy-egy konfliktust, hamarosan kiderült ez. Tudatos, egészséges világszem-

léletű szülők voltak. Sokat voltunk együtt szülők-gyermekek-nevelők. Én a szüneteket is velük töltöttem, táncházba is elkísértem őket, az osztályból is igyekeztem mindenkit bevonni a tevékenységekbe. Soha senki nem maradt ki semmiből. A gyerekekkel nagyon ismertük, szinte éreztük egymást.

Hogy milyen könnyű dolgunk volt, elárulja az a tény, hogy mi abból az osztályteremből ballagtunk el nyolcadikban, amelynek virágküzőjét 1994. szeptember 15-én léptük át. Igazán nyitott kollégák csatlakoztak hozzánk, és kísérték ezen az úton: már elsőben bekapcsolódott Dézsi Ildikó, angol-német szakos tanárnő, aki később elvégezte a Waldorf-képzést is Bukarestben. Nyolcadikig tanította mindkét idegen nyelvet az osztálynak. Később zenetanárt kellett keríteni, aki a tehetséges gyerekeket képességeikhez mértén tanítja. Szócs Dániel zenetanár személyében megtaláltuk, akit kerestünk. Ő harmadiktól tanította az osztályt, és a leghosszabb ideig volt a csapattal, ugyanis a líceumi éveken is kísérte őket, érettségiig. Nyitott volt mindarra, amit a Waldorf-tanterv zenéből megkövetelt. Az együtt zenélés nemcsak zenei tudásunkat, énekhangunkat, hangszerismeretünket fejlesztette, szociális értékeinket is jó fényesre csiszolta. Megtanított arra, hogy a csapatban mindenkire szükség van, mindenkiből pedig épp annyi kell, amennyit a helyzet megkövetel.

Ugyancsak harmadik osztálytól kötöttünk testvérkapcsolatot a Solymári Fészek Waldorf Iskolával és a Hámori Waldorf Iskolával. Nyaranta együtt táborozott a három osztály, sok rendkívüli élménnyel gazdagodtunk (a Bükk megismerése, az Aggteleki barlang hosszú túrájának élményei, kenutúra a Mosoni-Dunán, a Csukás hegység megmászása, a Fekete-tengeri úszótanfolyam örömei, Miskolc környékének megismerése). Ezen kívül a bukaresti 68-as Iskola velünk párhuzamos Waldorf osztályával is szerveztünk közös programokat (egymást látogattuk, közösen táboroztunk). Román tudásunk gyarapítására rövideknek bizonyultak ezek a programok, de az egymás elfogadása felé komoly lépéseket tettünk.

Szinte észre sem vettük, hogy eltelt az első négy év. Hogy folytatjuk-e mindezt a felső tagozaton, nem is volt kérdéses. Mindenki jött tovább, kíváncsian várta az új tanárok csatlakozását. Megtaláltuk a Váradi József Iskola legnyitottabb tanárait. Ötödik osztálytól Szakács Gabriella román tanárt, Rabocska László biológiatanárt, Székely Gyöngyvér tornatanárt. Nagyon szép utat jártunk be együtt.

A nehézségekre reflektálva Ferencz Réka a megbélyegzést említi, amit viszont elensúlyozott az, hogy a gyermekek szívesen jöttek iskolába. A nagyszülők kételyei is elmúltak idővel. Amikor végignézték az epochazáró előadásokat, a gyerekek munkáiból készült kiállításokat, a különböző rendezvényeken való megjelenésüket, végignézték a füzeteket, meghallgatták iskolai beszámolóikat, beleolvastak az unokák bizonyítványai-ba, már a nagyszülők félelmét is a megnyugvás, az öröm, a bizalom váltotta fel.

Míg a hagyományos iskolába járó barátok délutánonként órákat tanultak együtt gyerekeikkel, a Waldorfban erre nem volt szükség. Megóvták őket attól, hogy délután értelmetlen tananyagot kelljen tanulniuk. Meghagyták a gyermekkorukat, azokat az

éveket, amikor gyermeknek kellett lenniük. Volt idő mindenre délután: sportra, játékra, kirándulásra. Lemaradtak a gyerekek arról a fajta versenyszellemről, amelyről sokan azt gondolják, hogy jó. Jó az, amit ötödikben a görög olimpián éltünk meg, amikor mindenki hozta a saját maximumát, nem a másikat akarta legyőzni!

Vívódás azért volt az elején. Tartottak attól, hogy csak a nevében, a külsőségekben lesz a sepsiszentgyörgyi iskola egy steineri iskola. Kíváncsiak voltak a tartalmakra. Látták, hogy a tanító együtt tanul furulyázni, kötni, horgolni a gyerekekkel. Mindig csak annival volt előbb a pedagógus a gyerekeknél, hogy segíteni tudjon az elakadásokban. A megkérdezett szülőnek volt annyi belátása a pedagógiába, hogy nem várt el a tanítótól lehetlent. Akkor még nem tudták, hogy a Waldorf-pedagógia egyik alapelve szerint a tanító törekvését utánozzák a gyerekek. A felnőttnak a gyerek fejlődésének érdekében megtett lépése megsokszorozódva nyilvánul meg a gyerekben. A szülők érzékelték a nevelő törekvését, értékelték, és megpróbáltak segítséget nyújtani ebben. Később már azt kérdezték, hogy a tanárok, akik csatlakoznak a Waldorf-osztályokhoz, tudnak-e, akarnak-e majd ugyanúgy építkezni, ahogy azt az osztálytanító teszi? És hál' Istennek, akartak és ezért tudtak! Nagyon is!

Ferencz Réka elmondása szerint mindhárom gyermekének lelkében máig megmaradtak a Waldorf-évek nyomai. Az alkotásban, a zene iránti vonzódásban, az őszinteségekben, önmaguk bátor felvállalásában érhető ez leginkább tetten. Ott vert gyökeret bennük az emberiség, a jótékonykodás, a szép iránti érzék, az igazság iránti elköteleződés. Szeretettel gondolnak vissza az iskolai évekre, a sok emlékre, az ott kapott szépre, jóra. És a szülők nem csalódtak.

Az évek alatt a tagozatépítés lassan átcsúszott a tanítók hatáskörébe. A legnehezebb mindig a következő évfolyam tanítójának a megtalálása volt. Nem volt könnyű évente rábukkanni arra a pedagógusra, aki elkötelezi magát, eljár a képzésekre, helytáll a tan-könyvszerkesztői, tananyagösszeállítói feladatkörben, felkészül minden ünnepre, évente kétszer táborozik az osztályával, a fél vakációt bizonyítványírással, másik felét továbbképzésekkel tölti. Ha mégis megkerült a tanító, következett a gyerekek toborzása. Akkoriban óvodáról-óvodára jártunk, bekérezkedtünk szülői értekezletre, meséltünk az élményeinkből is (amik már kezdtek nekünk is lenni jócskán). Ha elbizonytalanodott és visszalépett a tanító, nem indult osztály, csalódtak, elbizonytalanodtak a szülők. Ez is megtörtént. Volt két foghíj a négy évfolyamban, de többnyire népes, színes összetételű gyerekközösségek és tájékozott, elszánt, egészséges értékrenddel bíró szülői közösségek verődtek össze.

Az első alapítású Waldorf-osztályok, ahogyan következtek

1994-ben született meg Sepsiszentgyörgyön az a szülői kezdeményezés, amely újtárra indította az első Waldorf oktatási módszeren alapuló osztályt. A kezdeti próbálkozás nem volt hiábavaló, 1994–2007 között négy generáció sikeresen képességvizsgázott, és legtöbbször a város neves líceumaiban folytatták tanulmányaikat.

Elsőként jómagam csatlakoztam a mozgalomhoz, matematikatanári végzettséggel, és az 1994–1995-ös tanévben – a Váradi József Általános Iskola keretein belül

– elindítottam az első magyar Waldorf-osztályt Sepsiszentgyörgyön. Végigkísértem a gyerekeket nyolcadik osztályig. 2002-ben búcsúztam tőlük.

Az 1996–1997-es tanévben indult a következő osztály, Fejér Kata tanító vezetésével, aki VI. osztályig (1996–2002) volt a gyerekek osztálytanítója. 2002–2004 között átvettem az osztály vezetését, végigkísértem őket is VIII. osztályig.

Az 1997–1998-as tanévben indult a harmadik Waldorf-osztály, Császár Ildikó tanítónő vezetésével, aki a 2002-ben, azaz VI. osztálytól átengedte az osztályt Bajka Mária kémia szakos tanárnőnek, a csoport az ő vezetésével végezte el 2005-ben a nyolcadik osztályt. Ez idő alatt az osztályokat áthelyezték a Kiss Árpád Általános Iskolába, sajnálatos módon a helyszínváltozás a létszámra negatív hatással volt.

Az 1999–2000-es tanévben elindult egy újabb osztály. Másfél évig Kádár Kata volt a tanító, akitől gyermeknevelési szabadsága alatt Becsey Éva tanítónő vette át az osztályt, és vitte őket negyedik osztály végéig. 2003–2007 között Köllő Zsolt-Ágoston biológia-tanár vállalta az osztálytanító szerepet, és kísérte őket nyolcadikig. Mivel a Kiss Árpád iskolát felszámolták, ők utolsó tanévükre visszatértek a Váradi József Iskolába.

1999 után hosszú szünet következett. Évekig nem született igény a Waldorf-iskolára Sepsiszentgyörgyön. 2007–2012 között csak egy óvodai csoport képviselte a sepsiszentgyörgyi Waldorf-mozgalmat.

Újraindul a Waldorf iskola

Köllő Zsolt, aki az utolsó osztályt kísérte nyolcadikig, egy nagyon elszánt szülői közösséggel együtt, 2012-ben saját és a szülői közösség gyerekei számára kezdte újra-szervezni a Waldorf-oktatást városunkban. A régi értékek talaján, új csapattal, megújult erővel, az alapoktól kezdték ismét felépíteni a tagozatot. A 2012-ben iskolába induló gyerekek szülei tapasztaltabbak, járatosabbak voltak a civil kezdeményezések ügyvitelében. 2014-ben kézbe vették az előző generáció szülei által, 1997-ben alapított Sepsiszentgyörgyi Pro Waldorf – a Waldorf-pedagógia Támogatásáért Egyesületet, és működőképessé tették. Felfrissített testülettel az egyesület jelenleg is aktívan tevékenykedik a cél érdekében.

Köllő Zsolt feleségét, Ildikót kértem meg, meséljen, mi készítette arra, hogy belevágjon a Waldorf iskola újraindításába.

Amikor férje elvállalta a Waldorf-osztály vezetését, az ő pályáját kísérve csodálkozott rá a módszer szépségeire, hatékonyságára és közösségépítő szerepére. Nem is volt kérdés, hogy 2009-ben első gyereket a Waldorf-óvodába íratják. Az óvoda varázslatos volt, nagyon jól sikerült a tiszta gyermeki közegben elfogadnia a steineri elméleteket (2011-ben már két gyerekük járt a Waldorf-oviba).

Mielőtt iskolaérett lett volna a nagyobbik lányuk, elkezdte foglalkoztatni a gondolat, hogy milyen jó lenne egy Waldorf-iskola. Vajon újra lehet-e indítani a 2007-ben támogatás és érdeklődés hiányában teljesen felszámolt iskolát? Óvodai szülőtársakkal sokat beszéltek a Waldorf-iskoláról, mint a testi, lelki és szellemi fejlődésre egyaránt figyelmet fordító iskoláról, amely szemben a lexikális tudást értékelő és erőltető hagyományos oktatással, a mozgás, a művészetek fontosságát is szem előtt tartja. Bár reménykedett, nem

hitte, hogy lehetővé válhat. Utópiának gondolta, de szerencsére ott volt még három család. Ők jobban bíztak, hittek, hogy mindez megvalósítható. Négy család volt az elindító: Kacsó Lajos és Hollanda Andrea, Miklós András és Kinga, Kádár Lehel és Zsuzsi és a Köllő család. Az út nem volt egyszerű, a toborzás, a megfelelő pedagógus/pedagógusok megtalálása sem. De sikerült! Nagyon fontos szerepet tulajdonít Köllő Ildikó a Nicolae Colan Általános Iskola vezetőtestületének, Szöcs Emese igazgatónőnek, akinek támogatását folyamatosan élvezhették.

Rá két évre a második kislányukkal hasonlóképpen toborozták az osztályt (itt csak két család jöhetett számításba: Magyar Zoltán és Bajka Mária csatlakozott hozzájuk). Ez is összejött. Tökéletes kezdetekről, oktatásról nem beszél, van csiszolni-, alakítani való, de az évek alatt felhalmozódott tapasztalatok és a szakmai találkozások segítségével hiszi, hogy egyre jobb minőséget lehet majd lépésről-lépésre teremteni a steineri elvek mentén. Ők maguk, a szülők is alakultak, fejlődtek. Most tanítóikkal, a gyerekeikkel együtt élvezik és izlelik a közös alkotásuk gyümölcseit.

Bíztak a folytatásban, ezért lett gimnáziumi tagozat is. A nagyobb lányuk hetedikes, a kisebb lányuk ötödikes. Hétfévégén azt várják, hogy hétfő legyen, hogy mehessenek iskolába, vakációban, hogy kezdődjön már az iskola. Nagy öröm ez akkor, amikor az ismerősök (nem waldorfos) gyerekei többnyire fájlják az iskolába járást. Az övéi szeretettel mennek, tanáraikról jó véleménnyel vannak, néhányukat rajongással emlegetik. Ez választ ad arra, hogy nem volt hiábavaló a befektetett munka, és arra, hogy sikerült olyan elhivatott tanárokat találni számukra, akik rájuk hangolódva, szüleikkel együtt vezetik őket a megismerés útjain. Megérte dolgozni érte!

A második alapítású Waldorf-osztályok, ahogyan következtek

A 2012–2013-as tanévben az eredményes szervezés nyomán 20 fős gyereklétszámmal, a sepsiszentgyörgyi Nicolae Colan iskolában ismét újtára indult – egy új korszak

kezdetét jelentő – előkészítő Waldorf-osztály. A tanítónő egykori Waldorf-diák, Kolcsár (Kovács) Linda volt, akit egy évre rá Incze Beáta tanító váltott fel, és vitte az osztályt negyedikig (2013–2017).

2013-ban nem indult új előkészítő évfolyam, viszont öt évre rá, a 2018–2019-es tanévben igény született hagyományos iskolákban tanuló diákok szülei részéről, hogy a felső tagozaton Waldorf-osztályba jár hassanak gyerekeik. Így sikerült pótolni a 2013-ban keletkezett űrt. Létrejött egy újabb ötödik osztály, Péter Médea matematika szakos osztálytanítóval.

A 2014–2015-ös tanévet Kisgyörgy (Ambrus) Zsuzsa tanítóval indították, de harmadik osztálytól Miklós Xénia vette át a kis közösséget. Ez az osztály jelenleg hatodikos, osztályfőnökük Bodor Vilma román szakos tanárnő.

2015-ben a Waldorf-előkészítő osztály Sikó-Barabási Eszter tanító irányításával indult, akit gyermeknevelési szabadsága idején Konát Eszter váltott fel. Jelenleg ötödikesek a gyerekek.

A 2016–2017-es tanévben Papp Judit indította az újabb előkészítő osztályt, ők jelenleg negyedikesek.

A 2017–2018-as tanévben, a négy év Waldorf-tapasztalattal megerősödve, ismét Incze Beáta vette át az újabb előkészítősokeket – ők most harmadikosok.

A 2018–2019-es tanévben – az előkészítőt – Konát Eszter, egy év Waldorf-iskolai és egy év Waldorf-óvodai tapasztalattal a tarsolyában kezdte.

A 2019–2020-as tanévben – az előkészítőt – Miklós Xénia vette át, két év Waldorf-iskolai tapasztalattal.

A 2017–2018-as tanévtől a képzésre nyitott, a Waldorf-módszer iránt érdeklődő és elköteleződő Nicolae Colan iskolában tanító tanárok és a kitartó szülői és iskolai közösség munkája nyomán létrejött a Waldorf ötödik osztály is. Osztályfőnökük Szonda Kinga magyarszakos tanár.

Jelenleg a Waldorf iskolai oktatás Sepsiszentgyörgyön a Tulipán utcai Nicolae Colan Általános Iskolában működik, magyar tagozaton, összesen 175 diákkal. Az elemi tagozat egy-egy előkészítő, első, második, harmadik, negyedik osztályban – 115 diákkal, a gimnáziumi tagozat egy-egy ötödik, hatodik és hetedik osztályban – 60 diákkal.

A pedagógusaik a Bukaresti Waldorf Szövetség jóváhagyásával rendelkeznek, folyamatosan Waldorf szak- és továbbképzéseken vesznek részt, munkájukat segíti az iskola igazgatósága és a szülői közösség az egyesület által.

Az iskola utánpótlását megalakulása óta az egykori Kiss Árpád Iskola (Gulliver/5-ös számú napközi) épületében működő két magyar nyelvű Waldorf-csoportja biztosítja.

A Pro Waldorf Egyesület nagyon sok terhet vesz le a tanítók válláról. Kézbe vette az induló osztályok szervezésének ügyét: még mindig óvodákat végigjárva szólítják meg a szülői célcsoportokat, nem bízzák véletlenre az osztály létrejöttét. Az iskola és az óvoda nagyon szoros együttműködése eredményezte azt, hogy 2016-ban a teljes óvodai csapat Waldorf-iskolában együtt kezdte a tanévet. Erre nagyon büszkék lehetnek. Ez azt jelenti, hogy munkájukat megfelelő szaktudással, lelkiismeretesen végzik a tanítók, megszerezték a szülők, a Megyei Tanfelügyelőség bizalmát, a város elismerését.

Nagyon sok külföldi szakembert hívnak meg, akik előadásaikban a tájékozódni vágyókhöz is és a gyakorló pedagógusokhoz is érdemben szólnak. Vendégük volt: Dan Judit, Forgács Erzsébet, Fenyő Ervin, Félegyházi Erika, Szentmártony Ivonne (Pesthidegkúti Waldorf Iskola euritmistája és osztálytanítója), Kökény Ákos (Pesthidegkúti Waldorf Iskola osztálytanítója). A pedagógusok képzésének, továbbképzésének anyagi hátterét biztosítják.

Számos programot szerveznek a Waldorf-közösség számára, néhányuk már hagyománnyá vált. Ilyenek: kiállítássorozat a Tein kávézóban, Waldorf-sátor jelenléte a Szent György Napi rendezvényen, Márton-nap megünneplése, biciklitúra a Rétyi-nyírbe, a szerveződő osztályok számára rendezett tavaszi kirándulás a Pacéra.

Az iskola a Kolozsvári Waldorf Líceum mentori segítségét élvezi, ugyanakkor a németországi IAO (a Kelet- és Közép-Európai és más keleti országokban működő Waldorf pedagógiáért Nemzetközi Egyesület – Internationale Assoziation für Waldorfpädagogik in Mittel- und Osteuropa und weiter oestlich liegenden laendern) elnöksége megfigyelése alatt van.

Ferencz Réka interjúalanyom már csak tiszteletbeli tagja az egyesületnek, de az iskola minden eseményét nyomon követi, segíti, amikor felkéri erre. Méltán érezheti, hogy volt értelme a sok-sok fáradozásnak, törődésnek, mert néha az álmok – ha kissé földön járó módon is – kézzelfoghatóvá, ugyanakkor tünékeny és megfoghatatlan valósággá válnak.